

Probolinggo – Helsingborg

ett samarbete kring lokal demokrati och cykling

HELSINGBORG

Helsingborg i Sverige och Probolinggo i Indonesien är två städer som har många mil mellan sig men som ändå har många likheter. Ett partnerskap mellan städerna har pågått sedan år 2012, varit präglad av utveckling, gemenskap och lärande och gett båda parter många nya insikter och idéer.

Mötas genom gemensamma utmaningar

Våra gemensamma ambitioner att skapa goda förutsättningar för kommande generationer har varit en naturlig grund och genomsyrat vårt gemensamma arbete ända sedan partnerskapet startade år 2012.

Det nuvarande projektet har handlat om att förstärka och förbättra städernas samarbete, öka den lokala demokratin och samtidigt öka cyklandet i städerna.

Det första mötet ägde rum i Probolinggo oktober 2017 då arbetsgruppen och styrgruppen från Helsingborg träffade styrgruppen ledd av borgmästaren och arbetsgruppen från Probolinggo (medverkande i projektet se faktaruta till höger).

Gruppen gjorde studiebesök på vägar, i skola

och cykelfabrik. De besökte också valmyndigheten och fick en presentation om implementeringen av valprocess och hur miljöstyrningen inom kommunen fungerar. Grupperna diskuterade idéer för cykelbaneutveckling samt fokusgrupps resultat utifrån fokus på cyklist, gångtrafikanter och kollektivtrafik.

Från Symbiocity till "bicyclecity"

Projektet Helsingborg Probolinggo startade som ett projekt inom Symbiocity 2013. Symbiocity baseras på svenska kommuners stadsutvecklingsstrategi och erfarenhet av stadsutveckling i utvecklings- och övergångsländer.

I detta projekt jobbade grupperna med avfallshantering, vattenföreningar, klimatförändringar och fattigdom. Det gjordes ett

Ovan: Fortsättningen på projektet handlade om lokaldemokrati och cykling. I Helsingborg diskuterades bland annat cykelplaner och hur samarbetet fungerar mellan politik och tjänstemän.

pilotprojekt i stadsdelen Wonoasih, ett socioekonomiskt belastat område och slutrapporten blev en handlingsplan för att genomföra förändringar i Probolinggo.

När det första projektet blivit ett så lyckat samarbete ville Helsingborg och Probolinggo fortsätta att lära av varandra och sökte stöd av Internationellt Centrum för Lokal Demokrati (ICLD). ICLD:s övergripande mål är att främja utvecklingen av hållbar demokrati på lokal och regional nivå. Den lokala demokratis kärnområden är:

- Jämlik/rättvis och inkluderande behandling
- Deltagande och delaktighet
- Transparens och insynsmöjligheter
- Möjlighet till ansvarsutkrävande

ICLD har godkänt projektet och genom att kombinera demokratiska frågor med det praktiska arbetet med en cykelplan, har vi på många sätt nått en mer detaljerad nivå kring hur det demokratiska arbetet fungerar lokalt.

Se och uppleva

I Helsingborg har vi cyklat elcykel, besökt cykelbiblioteket och barntrafikskolan samt testat nybyggda trafiksäkra cykelöverfarter

Projektmedlemmar från Helsingborg 2017–2021

Lars Thunberg (KD) Ordförande Styrgruppen
 Annika Román (MP) Styrgruppen t o m 2018
 Anna Ingers (S) Styrgruppen fr o m 2019
 Berner Lundgren (S) Styrgruppen
 Peter Book arbetsgrupp (Projektledare)
 Oscar Grönvall arbetsgrupp (Trafikexpert)
 Anne-Marie Frisell SBF arbetsgrupp (Cykelexpert)
 Sofie Karlsborn arbetsgrupp (Demokratiexpert) t o m 2018
 Anna Kjellman Aguayo arbetsgrupp (Demokratiexpert) under 2019
 Vesna Vrabec arbetsgrupp (Administratör)

Projektmedlemmar från Probolinggo 2017–2021

Rukmini Buchori Borgmästare t o m 2018
 Hadi Zainal Abidin Borgmästare fr o m 2019
 Budi Krisyanto styrgruppsamordnare
 Ari Puspita projektledare
 Conie Dwi projektsamordnare

Och en stor grupp engagerade politiker, tjänstemän och invånare i staden.

Bilderna på framsidan: Deltagarna från Probolinggo och Helsingborg tyckte det var givande att träffas och diskutera hållbar stadsutveckling. Probolinggo har lyfts fram som ett föredöme för andra städer i Indonesien vad gäller hållbarhet.

Barntrafikskolan i Helsingborg blev ett populärt stopp. Den inspirerade också Probolinggo till att starta en egen.

Gruppen cyklade en rundtur i Helsingborg med Probolinggos borgmästare Rukmini och hann se både nya cykelbanor och cykelbiblioteket.

Ovan: Radiostationen i Probolinggo är en populär lokal demokratikanal. Nedan: En gata i Probolinggo.

och cykelbanor. Kontaktcenter har berättat hur staden arbetar med invånardialog och hur vi samarbetar mellan förvaltningar. Vi har presenterat Helsingborgs trafik- och cykelplaner, hur vi arbetar med översiktsplaner och detaljplaner. Våra besökare har också fått information om Sveriges demokratiska system, valsysteem och historia. På NSVA har de fått veta hur vatten och spillvatten tas om hand. Vi har besökt NSR:s återvinningsområde och Filbornaverket.

Helsingborgs och Probolinggos arbets- och styrgrupper har träffats några gånger till under projektets gång. Dessa möten har använts för att ta upp och diskutera kärnfrågor som till exempel planering för cykelbanor, cykelturism, hur politiken samarbetar med tjänstemännen, hur valprocessen går till och skillnaden mellan könen i hur man transporterar sig på vägarna.

Den lokala demokratin

Probolinggo har i större utsträckning kvar lokala beslutsforum som ger möjlighet till lokal demokrati ner på kvartersnivå. Systemet stöds också av mer lokalt ordnade projekt såsom utvinning

och distribution av biogas, sanitetsanläggningar med mera. De har till och med särskild ekonomi till åtgärder, där stadens olika områden själva får vara med och bestämma vad pengarna ska gå till.

I svenska kommuner finns inte samma struktur och tradition med lokalt medbestämmande över ekonomi och andra beslut på stadsdelnivå. Helsingborg har i olika omgångar arbetat för att hitta bra former för lokal demokrati, bland annat genom stadsdelsnämnder för ett antal år sedan. Idag arbetar vi med handlingsplaner för stationsorterna där de lokala demokratitankarna utvecklas med stöd från idéer från Probolinggo.

Probolinggo har sett att Helsingborg endast har nio förvaltningar, något man tagit intryck av och reducerat sina 40 till 30 förvaltningar. Detta har frigjort kapital som har hjälpt till att bygga ett nytt sjukhus i stadsdelen Wonoasih.

Gruppen från Helsingborg har besökt Probolinggos radiokanal och sett hur denna används för att främja dialogen mellan invånare och politiker och tjänstemän. Det tar vi med oss och ser hur vi kan dra nytta av lärdomen.

Trafik och bekvämlighet

Vi ser ett på många sätt annorlunda trafiksystem i Probolinggo, utan någon direkt uppdelning av trafikslagen på gatorna. Trafikanternas fina samarbete och interaktion i trafiken gör att trots en stor mängd trafik så flyter den på och kan upplevas vara i mer harmoni än i Helsingborg där vi ser ett mönster med fler som tycker de har rätt att köra som de vill. Trots denna tydliga skillnad finns det många likheter med det svenska systemet. Människor väljer det färd sätt som är lättast för var och en och har man råd med motorcykel är detta det enklaste sättet att ta sig fram. Trygghet, tid och bekvämlighet är tre faktorer som påverkar val av färdmedel och är huvudorsaken till att motorcykel tas istället för vanlig cykel. Ungefär samma faktorer bestämmer valet av transportmedel i Sverige, men handlar då oftast om bilen.

Cykla för hälsa och hållbarhet

Cyklingens positiva effekter med ökad hälsa och fördelar som hållbart transportsätt ligger till

grund för arbetet med att öka cyklandet. Probolinggo har tagit ett intressant beslut om att all kommunal personal ska cykla eller åka kollektivt en dag i veckan som en del i detta arbete. En diskussion om våra val av trafikslag finns även i Helsingborg. Probolinggo har sett hur Helsingborg bygger cykelbanor och har sedan gjort cykelbanor i centrala Probolinggo.

I Probolinggo hölls en gruppdiskussion om cykling med kvinnoorganisationer.

Ovan: Probolinggo ligger på ön Java i Indonesien.
Till vänster: Probolinggo har börjat märka ut cykelvägar.

Jämlikhet och jämställdhet

Probolinggo har en liknande resa som Helsingborg vad gäller jämställdhet och jämlikhet. Vi ser ett allt mer jämställt samhälle, där ledande positioner fördelas mellan både män och kvinnor. Städerna har i dagsläget kommit olika långt och Helsingborg har en större andel kvinnor på ledande positioner. I Probolinggo ser vi bland annat att de under projektets gång haft en kvinna som borgmästare och har i dagsläget en kvinna som kommunchef. Könsrollerna i hemmet följer traditioner med att kvinnorna vanligtvis sköter hem och barn och om bara en i hushållet förvärvsarbetar är det vanligtvis mannen.

Under projektets gång har vi strävat efter att engagera många aktörer som vuxna och barn samt människor från olika sociala miljöer.

Resursanvändning och avfallshantering

Det finns en betydande skillnad mellan ländernas resursanvändning. I internationella jämförelser ser vi att Sverige använder resurser motsvarande fyra jordklot att leva på och Indonesien använder resurser motsvarande ett jordklot. Här har vi i Sverige mycket att göra samtidigt som Probolinggo behöver hantera framtida utmaningar på ett hållbart sätt i takt med en snabb tillväxt.

I Probolinggo finns en annan kultur med begränsad resursanvändning där man är mån om återanvändning. I de flesta fall försöker man se en fortsatt nytta med det man vill göra sig av med och inte automatiskt slänga förbrukade prylar. Även i Helsingborg ökar intresset för återbruk, där återvinningsanläggningen inte är det enda alternativet. Här finns en växande marknad för second hand-butiker med en ständigt ökad omsättning. Dessutom finns forum för att låna produkter liksom att köpa och sälja begagnade saker.

Ett utvecklande samarbete

Båda städerna har haft stor nytta av att se hur de andra arbetar med lokal demokrati och cykling. Mötena har innehållit både insikter, nya uppslag och skratt. Nu när vi har skapat kontakten finns det många möjligheter att fortsätta att inspireras och lära av varandra.

Det har varit viktigt att utveckla processer som ökar befolkningens delaktighet och inflytande. I Helsingborg funderar vi bland annat på när demokrati och hur vi ska förhålla oss till mer blandtrafik. Under framtagning av cykelplanen har Probolinggo involverat flera grupper i samhället som har fått möjlighet att påverka beslut. Med cykelplanen har de också utvecklat nya rutiner och processer för medborgarinflytande som även kan användas i andra projekt. Probolinggo har också gått vidare med bland annat nya cykellösningar med uppmärksamt cykelfält, en barntrafikskola likt den som finns i Helsingborg och sänkt hastighet vid stadens stora torg, alun-alun.

I mötena mellan våra olika kulturer har vi fått en fördjupad förståelse för varandra, både inom demokrati, hållbarhet och inte minst utveckling av vår gemensamma ambition för ett ökat cyklande. Vi som medverkat vill tacka för ett gott samarbete och vill framföra ett varmt tack till våra vänner i Probolinggo!

FAKTA OM STÄDERNA

Antal invånare i Probolinggo: 240 000
befolkningstäthet: 4240 invånare per km²

Antal invånare i Helsingborg: 150 000
befolkningstäthet: 353 invånare per km²

Invånare Indonesien: 273 miljoner
Invånare Sverige: 10 miljoner

Förväntad livslängd:
Indonesien 69 år, Sverige 82 år

Genomsnittlig inkomst per år
Indonesien 32 500 Skr, Sverige 467 000 Skr

Kvinnor i chefsposition:
Indonesien 28%, Sverige 38%

Andel barn i grundskola (läskunnighet):
Indonesien 91,9% (95%), Sverige 99,4% (99%)

Probolinggo inspirerades av Helsingborgs kontaktcenter och startade ett eget.

